

Aprendre a escriure a partir de textos literaris

Activitat 3. El context

Aquesta activitat té com a objectiu:

- Fer més comprensible un text situant-lo en una època i un país. Hem de tenir en compte que les característiques que acompanyen una creació literària la vinculen a la societat d'on procedeix i a la que descriu.

La connexió del text amb les seves circumstàncies espacials i temporals ofereix una base que, no solament el fa més comprensible, sinó que alimenta la seva profunditat i estableix lligams amb els lectors i amb altres textos, en paral·lel i de forma successiva.

Orientacions de treball

1. Activitat en petit grup

Selecioneu, d'entre els fragments següents, les idees que us ajudin a definir el context.

Lectura 1: “ Darrera del descobriment d'un escriptor com aquest hi ha, d'una banda, el descobriment d'una realitat (...) i de l'altra, la constatació que la literatura té una relació intrínseca amb la realitat, fins al punt de convertir-se en una eina de comprensió dels fets que ens envolten” **(De M.Rosa Obiols, *La literatura i l'altre, dins Ensenyar literatura a secundària Graó 2004*)**

Lectura 2: “Qualsevol text necessita un context ampli que el justifiqui i que el faci comprensible. (...) A partir d'aquí, el context que la pàgina pren en consideració en primer lloc per fer intel·ligible (un text)... **(“Ensenyar literatura a secundària Graó 2004))**

Lectura 3: “Per a una pedagogia de la inclusió o, més ben dit, de la integració, el text literari es perfila, doncs, com un intent de preservar herències històriques, culturals i religioses, d'agilitzar el diàleg entre majories i minories: un pont afavoridor de la trobada entre cultures i sobretot una manera de veure les coses amb els ulls de l'altre. **(De Bastida, Bordons i Rin, “El paper de la literatura” dins d'Ensenyar literatura a secundària. Graó 2004)**

Doneu resposta, raonant, a la pregunta següent:
Què ens aporta el context d'un text narratiu?

2. Activitat en petit grup

Activitat tipus adreçada als alumnes:

En el text anterior, Corrandes d'exili, quin context tenim?

a) A quin moment històric fa referència? b) Quina importància tenen els fets descrits al poema en relació a la vida de Pere Quart, pseudònim de Joan Oliver? c) De quins espais geogràfics parla el poema? Quin grau de proximitat tenen amb l'autor? En quina època es produeixen? d) Amb quines altres àrees podríem connectar el poema i, un cop consultades ens ajudaran a ampliar-ne la significació ?

Com podem aprofitar un text literari per contribuir a l'aprenentatge d'altres matèries? Com us organitzaríeu per aconseguir-ho?

ORIENTACIONS

Es proposa posar especial atenció en el lligam que sovint connecta la literatura amb la història o la sociologia. Gràcies al context, la riquesa del text literari es desvela o s'amplia perquè és el context que mostra com les arrels de la creació s'endinsen moltes vegades en el passat; sovint, en un fet verídic. El context pot alimentar la capacitat de versemblança i la intenció dels creadors. Ens ajuda a completar el significat del text, a ampliar-lo i a connectar la lectura amb d'altres matèries.

Pot resultar molt eficaç practicar aquest punt amb l'activitat proposada als alumnes en l'activitat anterior, bastida sobre el poema Corrandes d'exili.

També esdevindrà interessant i ric, detectar la possible coordinació amb matèries diferents, amb les quals el text literari ens encaminarà a d'altres aprenentatges, il·luminarà la realitat amb perspectives diverses de l'estrictament literària o lingüística. Un pas més serà projectar com s'organitzaran els contactes amb d'altres departaments per a aconseguir-ho.